

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ШКОЛЯРІВ, КОТРІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ФЕХТУВАННЯМ НА ШПАГАХ

Антон Димитренко

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Актуальність. Сьогодні набуває актуальності проблема взаємозв'язку рівня розумової діяльності учнів і успішності їхнього навчання, яка зумовлена зміною соціальних вимог до освіти в цілому, що відображається в необхідності підготовки всебічно розвинутої особистості [1]. Розумова діяльність учнів щільно пов'язана з рівнем розвитку їхніх психофізіологічних якостей [1].

Водночас фехтування як вид спорту та фехтування на шпагах зокрема, набуває все більшої популярності у світі та в Україні. Заняття фехтуванням на шпагах вимагають від спортсменів високого рівня психофізіологічних якостей, а отже, і розвивають ці якості [2].

Проте останніми роками проведені дослідження, що стосувалися психофізіологічних характеристик школярів та їхнього впливу на успішність навчання, здійснювались без урахування фізичного навантаження школярів та їх занять спортом і фехтуванням на шпагах зокрема [1].

Отже, набуває актуальності питання визначення психофізіологічних характеристик школярів, котрі займаються фехтуванням на шпагах.

Мета дослідження – визначити психофізіологічні характеристики школярів, котрі займаються фехтуванням на шпагах.

Методи і організація дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення, документальний метод, вимірювання, методи математичної статистики.

У ході дослідження було проведено вимірювання психофізіологічних параметрів школярів, котрі займаються фехтуванням. Вік школярів становив 10–14 років. Дослідження проводилось із використанням комп'ютерного комплексу для психофізіологічного тестування «Нейро-софт-психотест». У дослідженні взяло участь 22 школярі, котрі займаються фехтуванням (табл. 1).

Таблиця 1

Показники психофізіологічних якостей школярів, які займаються фехтуванням на шпагах.

№	Показник	Результат n=22	Ст. відх. (±)
1	ПЗМР (мс)	223,7	±22,7
	к-сть помилок	2,9	±2,1
2	Реакція вибору (мс)	374,4	±44
	к-сть помилок	6	±4,1
3	Реакція розрізнення (мс)	330,9	±36,4
	к-сть помилок	5,7	±2,5
4	Стійкість до перешкод (мс)	294,5	±21
5	Реакція на рухомий об'єкт (мс)	-3,3	±6,5
	к-сть точних реакцій (%)	49%	±0,19
	к-сть випереджень (%)	32%	±0,16
	к-сть запізень (%)	17%	±0,14

У результаті проведених досліджень було визначено такі психофізіологічні параметри: просту зорово-моторну реакцію, реакцію розрізнення, реакцію вибору, реакцію на рухомий об'єкт, стійкість до перешкод.

Висновки. У результаті проведених досліджень обґрунтовано актуальність дослідження психофізіологічних показників школярів, які займаються фехтуванням на шпагах.

Визначено психофізіологічні характеристики школярів, які займаються фехтуванням на шпагах, за показниками простої зорово-моторної реакції, реакції розрізнення, реакції вибору, реакції на рухомий об'єкт та стійкості до перешкод.

Було визначено, що школярі, які займаються фехтуванням на шпагах володіють високим рівнем простої зорово-моторної реакції, реакції вибору та реакції розрізнення, також для них характерна врівноваженість нервових процесів, сила нервової системи та висока концентрація уваги. Водночас школярі, які займаються фехтуванням на шпагах, володіють високим рівнем стійкості до перешкод, що дає змогу їм виконувати тривалу роботу незалежно від зміни умов зовнішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Запорожець О. П. Психофізіологічні властивості учнів молодшого шкільного віку із різним фізичним та розумовим навантаженням : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.02 «Психофізіологія» / Запорожець Олена Петрівна ; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2008. – 48 с.
2. Семеряк З. С. Удосконалення техніко-тактичної підготовленності фехтувальниць-шпажисток на етапі спеціалізованої базової підготовки [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01 / Семеряк Зоряна Степанівна ; Львівський держ. ун-т фізичної культури. – Львів, 2015. – 20 с.
3. Мантрова И. Н. Методическое руководство по психофизиологической и психологической диагностике / И. Н. Мантрова. – Иваново : Нейрософт, 2008. – 216 с.